

ANMERKUNGEN.

10,2 ἔθος ἐστὶ τοῖς κτλ.] vgl. Schol. Plat. Euthyphr. 3 A: ἐπεὶ ἔθος ἦν τῇ 'Εστίᾳ πρώτη τῶν ἄλλων θεῶν θύειν. Schol. Plat. Phaedr. 236 C: ἔθος ἦν αὐτοῖς τὸ τοῖς ἐρωτῶσιν, οἷον δέδωκάς μοι τότε, πάλιν τὸ αὐτὸ λέγειν τοὺς ἀποκρινομένους. Kommentar zur Apokalypse c. 2: "Ἐθος τοῖς ἁγίοις προφήταις ὁρῶσιν ὁπτασίαν καταπλήττεσθαι εἰς παράτασιν τῆς ἀνθρωπίνης εὐτελείας. Basilius homilia in princ. Proverb. c. 17: ἔθος τοῖς ναυτιλλομένοις πρὸς οὐρανὸν ἀναβλέπειν.

10,2 τὰ πατριζὰ χρεᾶ ἀποτινῶναι ὁρῶν] vgl. Basilius homil. in Ps. XIV c. 4: εἶδον ἐγὼ ἐλεεινὸν θέαμα, παῖδας ἐλευθέρους ὑπὲρ χρεῶν πατρικῶν ἐλκομένους εἰς τὸ πρᾶτήριον. Basilius epist. 19: ὁμοῦ μὲν ἀποτινύντες τῆς προσηγορίας τὸ χρέος, ὁμοῦ δὲ ἀφορμὴν δευτέρων γραμμάτων παρέχοντες.

10,3 ὁ πρὸς τὴν ἔκτισιν κατεπεύγων] vgl. Basilius orat. I de hom. struct. c. 1: Παλαιοῦ χρέους ἔκτισιν ἀποπληρώσων ἦκω.

10,4 μόνως γὰρ ἂν οὕτως] zu dieser echt attischen, fast formelhaften Verbindung vgl. Xen. Cyrop. III 2,23: καὶ ἔλεγον ὅτι οὕτως ἂν εἴη μόνως εἰρήνη βεβαία. Xen. mem. I 5, 5: οὕτως γὰρ ἂν μόνως ὁ τοιοῦτος σωθεῖη. Plato Parm. 156 E: μόνως γὰρ ἂν οὕτως ἀμφοτέρω ποιῶι, id. Tim. 72 D: τὸ μὲν ἀληθές, ὡς εἴρηται, θεοῦ ξυμφήσαντος τότε ἂν οὕτω μόνως διςχυριζοίμεθα. Basilius, epist. 3, 2: μόνως γὰρ ἂν ἡμῖν οὕτω τὸ ἀπραγμονεῖτο. Komment. z. Apok. c. 10 (106, 569a): μόνως γὰρ ἂν οὕτως παρασκευασθεῖσα ψυχή.

10,5 τὸ ἀπρόσκοπον πραγματεύεσθαι] vgl. Basilius de virginitate c. 53: ὥστε πολλῶν κάλλιον τὴν παρθένον τὸ ἀσφαλές ἑαυτῇ καὶ ἀπρόσκοπον τῶν ὁρώντων πραγματευομένην πανταχόθεν ἀνεπίμικτον εἶναι.

10,5 καὶ εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι] eine überaus häufige Verbindung; vgl. z. B. Basilius I. de spiritu s. c. 37: αἱ γὰρ καθαρὰ καὶ νοεραὶ καὶ ὑπερκόσμοι δυνάμεις ἅγαι καὶ εἰσὶ καὶ ὀνομάζονται.

10,6-10,27 ἐπεὶ τοίνυν — χειραγωγώμεθα] * Gleich zu Beginn seiner Homilie bietet Arethas seinen Zuhörern ein Monstrum von Periodisierung, das nur seinem saloppen, um straffe Gliederung der Gedanken wenig bekümmerten Stil möglich ist. Um die Sachlage, die ihn zu seiner Rede veranlasst hat, zu schildern, braucht er einen über 20 Zeilen in allerlei Satzkonstruktionen und mit verschiedenen abschweifenden Parenthesen (Z. 9 ff. u. Z. 16 ff.) sich hinziehenden kausalen Vordersatz, um, nachdem er Z. 14 (ἐπεὶ οὖν) den ihm bereits entglittenen Faden der Rede von neuem aufgenommen hat, mit Z. 22 endlich zum erlösenden Nachsatz (ἦκομεν τανῦν) zu gelangen. Ed. Kurtz.

10,6 οὗ πολλοστοὶ μετέκεινον ἡμεῖς διάδοχοι] vgl. Gregor. v. Naz. (nach Steph. Thes.): εἰμὶ πολλοστός ἐν ὑπηρεταῖς τοῦ πνεύματος. Schol. Aeschyl. Prom. 10 (p. 169, 15 f. Dind.): πολλοστός οὐχ ὡς πάλαι ὁ πολὺς, ὁ ἔνδοξος, ἀλλ' ὁ μηδὲν ὄν. Plat. Phileb. 44 E: οὐκ εἰς τὰς πολλοστάς ἡδονὰς ἀποβλεπτόν, ἀλλ' εἰς τὰς ἀκροτάτας καὶ σφοδροτάτας λεγομένας.